

Nr. 1713/06.05.2020

**Raport de evaluare a activității Directoratului
Fondului Român de Contragarantare pe anul 2019**

În conformitate cu prevederile art. 22 alin. o) ale Actului Constitutiv al FRC și în acord cu principiile privind guvernanta corporativă a întreprinderilor publice, Consiliul de Supraveghere are obligația de a realiza anual evaluarea activității Directoratului Fondului Român de Contragarantare.

Fondul Român de Contragarantare este o instituție financiară specializată, înființată prin OUG 23/2009 și este administrat în regim dualist de un Directorat format din 3 membri și un Consiliu de Supraveghere format din 7 membrii.

I. Atribuțiile și componența Directoratului

În conformitate cu prevederile OUG/2009 privind înființarea FRC aprobată prin Legea 312/2009, membrii Directoratului trebuie să aibă studii superioare, să posede reputație și experiență în domeniul financiar-bancar, adecvate complexității activității Fondului și responsabilităților încredințate.

În anul 2019 Directoratul a avut următoarea componență:

- a) **Stere Constantin Farmache**, președinte al Directoratului, începând cu data de 06.10.2017. Domnul Stere Constantin Farmache a fost numit membru al Directoratului prin Decizia Consiliului de Supraveghere nr. 98 din data de 20.08.2015. Mandatul domnului Stere Farmache a expirat la data de 31.08.2019, acesta fiind numit președinte provizoriu începând cu data de 01.09.2019 până la data de 01.03.2020.
- b) **Carmen Radu**, membru, numită prin Decizia Consiliului de Supraveghere nr. 98/20.08.2015 în urma procedurii de recrutare și selecție organizată potrivit OUG 109/2011. Mandatul de membru al Directoratului al doamnei Carmen Radu a expirat la data de 31.08.2019, acesta fiind numită membru provizoriu începând cu data de 01.09.2019 până la data de 01.03.2020.
- c) **Andreia Magdalena Surcel**, membru provizoriu al Directoratului numită prin Deciziile nr. 169 din 17.12.2018, nr. 172 din 15.04.2019, nr. 175 din 05.06.2019, nr. 179 din 09.10.2019 și nr. 182 din 04.12.2019 ale Consiliului de Supraveghere în conformitate cu prevederile OUG 109/2011 aprobată prin Legea 111/2016. La data prezentului Raport, mandatul provizoriu al doamnei Andreia Magdalena Surcel a ajuns la termen la data de 23.04.2020.

2. Potrivit Art. 26 (1) al Actului Constitutiv al FRC, Directoratul are următoarele atribuții:

- a) pune în aplicare schema/schemele de contragarantare, după aprobarea acestora de către Consiliul de Supraveghere și îndeplinirea procedurilor de implementare prevăzute de legislația în vigoare;
- b) negociază și încheie convențiile de contragarantare cu fondurile de garantare;
- c) execută bugetul de venituri și cheltuieli aprobat;

FONDUL ROMÂN DE CONTRAGARANTARE S.A.

CUI: 26308846; Nr.RC: J/40/703/2010

Cont deschis la Banca Transilvania – IBAN: RO69BTRL04301202U10055XX

Str. Argentina nr.41, sector 1, cod 11753, Bucuresti

email: office@contragarantare.ro; www.frcg.ro

- d) aprobă procedurile interne și pune în aplicare reglementările interne ale Fondului;
- e) urmărește îndeplinirea obligațiilor legale și contractuale ale Fondului, în termenele prevăzute;
- f) încheie, modifică și desface contractele de muncă ale personalului Fondului;
- g) negociază contractul colectiv de muncă cu salariații, organizați conform legii;
- h) pune în aplicare hotărârile Adunării Generale a Acționarilor și deciziile Consiliului de Supraveghere;
- i) elaborează și avizează proiectele de norme interne și scheme de contragarantare, precum propunerile oricăror măsuri care se supun aprobării Consiliului de Supraveghere;
- j) prezintă trimestrial Consiliului de Supraveghere rapoarte asupra conducerii exercitate, activității Fondului și posibilei evoluții a acestuia;
- k) pune la dispoziția Consiliului de Supraveghere orice informații solicitate de acesta în scopul de a-și exercita prerogativele ce îi revin potrivit legii și actului constitutiv;
- l) elaborează și supune spre avizare Consiliului de Supraveghere proiectele bugetului de venituri și cheltuieli, programului anual de activitate, precum și situațiile financiare anuale, care urmează a fi prezentate adunării generale a acționarilor;
- m) îndeplinește obligațiile legale prevăzute de OUG nr. 109/2011, aprobată prin Legea nr.111/2016, cu modificările ulterioare, cu privire la asigurarea transparenței și respectă dispozițiile art. 144³ și art. 144⁴ coroborate cu cele ale art. 153² alin. (6) și art. 153⁸ alin. (3) din Legea societăților nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- n) comunică în timp util Consiliului de Supraveghere orice informație în legătură cu evenimente ce ar putea avea o influență semnificativă asupra activității Fondului;
- o) îndeplinește alte atribuții prevăzute de lege și de prezentul act constitutiv, cu excepția celor date în competența Consiliului de Supraveghere sau Adunării Generale a Acționarilor;
- p) aprobă emiterea garanțiilor în numele și contul statului, conform prevederilor legale aplicabile.

II. Evaluarea activității Directoratului FRC pe anul 2019 are în vedere următoarele repere:

- a) Îndeplinirea obligațiilor potrivit contractelor de mandat;
- b) Activitatea concretă desfășurată pentru îndeplinirea obiectului de activitate al FRC și atingerea țintelor de eficiență și eficacitate stabilite în Programul de activitate și BVC;
- c) Modul în care Directoratul și-a îndeplinit atribuțiile manageriale specifice prevăzute la art. 26 (1) din Actul Constitutiv al FRC;
- d) Implementarea programului Start Up Nation, în contextul demersurilor permanente ale FRC privind consolidarea mecanismului contragarantării și implementarea politicilor publice din Programul de Guvernare care vizează susținerea accesului IMM la finanțare;
- e) Acțiunile nemijlocite ale membrilor Directoratului privind implementarea și derularea programului „Investeste în tine”, în condițiile dobândirii de către FRC a statutului de instrument de garantare în numele și contul statului potrivit OUG 50/2018.
- f) Demersurile concrete pentru dezvoltarea și consolidarea parteneriatelor FRC cu autoritățile publice centrale cu atribuții în domeniul mediului de afaceri, cu fondurile de garantare și cu instituțiile de credit;
- g) Managementul acțiunilor și litigiilor FRC aflate pe rolul instanțelor de judecată și impactul acestora asupra patrimoniului instituției;
- h) Valorificarea concluziilor rezultate din misiunile auditului și controlului intern precum și a celui financiar – preventiv;
- i) Politicile în domeniul resurselor umane și impactul acestora asupra creșterii eficacității muncii;
- j) Viziunea și opțiunile strategice și programatice pentru anul 2020.

FONDUL ROMÂN DE CONTRAGARANTARE S.A.

CUI: 26308846; Nr.RC: J/40/703/2010

Cont deschis la Banca Transilvania – IBAN: RO69BTRL04301202U10055XX

Str. Argentina nr.41, sector 1, cod 11753, Bucuresti

email: office@contragarantare.ro; www.frcg.ro

III. Aspecte concrete ale activității Directoratului FRC în anul 2019:

Directoratul a asigurat îndeplinirea obiectivelor stabilite prin Programul de activitate a FRC, ca instrument al strategiei manageriale a instituției, prin:

- 1) Participarea FRC în Programul pentru stimularea înființării de întreprinderi mici și mijlocii „Start UP Nation - Romania”, care a reprezentat reafirmarea viabilității mecanismului de contragarantare, unic în piața financiară din România, prin care IMM-ul Start-up a beneficiat de comisioane de garantare reduse cu cca 30%; Cu toate acestea, intervenția Fondului European de Investiții (FEI) ce acorda garanții cu comision 0 și în condiții de acordare în masa (bulk), ca garanții de portofoliu, FRC a înregistrat o diminuare semnificativă a solicitărilor pe acest program, comparativ cu anul 2018. În perioada ianuarie 2019 - 31 decembrie 2019 principalele acordări de contragarantări au fost efectuate în cadrul Programului START UP NATION, începând cu luna Iulie 2019. Astfel în baza Convenției nr.1/2015 încheiate cu FNGCIMM SA IFN, în 2019 s-au acordat un număr de 158 contragarantări cu o valoare totală de 14.699.215,7 lei.
- 2) Participarea FRC în Programul Investește în Tine s-a dezvoltat accelerat în cursul anului 2019, FRC reușind să epuizeze plafonul de garanții acordat de către singura bancă participantă în program, CEC Bank. Acest program reprezintă completarea semnificativă a portofoliului de activitate a FRC, prin intrarea în domeniul garanțiilor în nume și cont stat (similar cu Programul Prima Casa acordat și gestionat de către FNGCIMM). După aprobarea de către MFP, la jumătatea lunii Februarie, a noului plafon de garantare în valoare de 625 milioane lei pentru anul 2019, FRC a semnat convenția de garantare cu CEC BANK cu un plafon de 87,5 milioane lei și cu Banca Transilvania, cu un plafon de 150 milioane lei. În cadrul acestor convenții semnate, doar CEC Bank a trimis solicitări de garantare.
În cursul lunii August, plafonul de garantare semnat de FRC cu CEC BANK a fost majorat de MFP la 122,5 milioane lei la solicitarea finanțatorului, având în vedere ritmul peste așteptări de acordare a garanțiilor.
În cursul anului 2019 au fost primite peste 3800 de solicitări de garantare și a fost emis un număr de 3740 de garanții în valoare de 123.872.615,02 lei (inclusiv 1194 de suplimentari), valoare ce include și renunțările, diminuările de garanții efectuate în cursul anului din plafonul anului 2019. Astfel utilizarea plafonului cu garanții în vigoare a fost de 122.123.110,99 lei aferent unui procent de 99% din plafonul acordat FRC în relația cu CEC BANK.
- 3) Participarea la implementarea programului INVEST EU, care reprezintă o nouă direcție adoptată în trimestrul IV al 2019 de către FRC. În Decembrie 2019, MFP a comunicat prin adresa oficială acceptul și sprijinul în demersul început de FRC de a deveni partener de implementare al Comisiei Europene, precum și susținerea în promovarea pe lângă instituțiile europene de resort.
- 4) Participarea la elaborarea proiectului programului O familie, O casa (modificarea programului Prima CASA), inițiativă ce urmărește transformarea programului dintr-un program de masă, ce distorsionează piața creditelor retail, într-un program mult mai țintit, adresat tinerilor și familiilor cu venituri limitate. FRC și-a exprimat interesul de a fi partener în program încă din faza de amenajare legislativă, fundamentându-și intenția prin resursele umane și tehnologice pe care le deține, dar și experiența acumulată în cei zece ani de activitate. Ca urmare, instituția a fost cooptată în procesul de elaborare a acestui program și a participat activ la toate etapele de redactare a proiectului de lege împreună cu MFP, FNGCIMM și băncile comerciale interesate. FRC a fost desemnat ca mandatar în emiterea garanțiilor în nume și cont stat în proiectul de lege. Proiectul de lege a intrat în procedura de avizare și aprobare la nivelul Parlamentului, trecând de

FONDUL ROMÂN DE CONTRAGARANTARE S.A.

CUI: 26308846; Nr.RC: J/40/703/2010

Cont deschis la Banca Transilvania – IBAN: RO69BTRL04301202U10055XX

Str. Argentina nr.41, sector 1, cod 11753, București

email: office@contragarantare.ro; www.frcg.ro

votul Senatului și de Comisia de Buget Finanțe a Camerei Deputaților și a fost aprobat pe ordinea de zi a Plenului în Martie 2020.

Pentru anul 2019 se prevedea participarea în alt program guvernamental aprobat prin Ordonanța de Urgență 114/decembrie 2018 și adoptat în 2019 - privind instituirea unor măsuri în domeniul investițiilor publice și a unor măsuri fiscal-bugetare, modificarea și completarea unor acte normative și prorogarea unor termene, la secțiunea a-III-a - Programul "gROwth - investim în copii, investim în viitor". Acest program prevedea garantarea de către stat a unei părți din creditul utilizat, în proporție de maximum 50% din valoarea creditului, Fondul Roman de Contragarantare fiind partener direct în acest program pentru construcția de grădinițe. Din motive externe FRC, acest program a fost oprit astfel ca nu fost operaționalizat intern.

IV. Activitatea managerială și decizională a Directoratului

În anul 2019, Directoratul a emis un număr de 216 de decizii prin care au fost asumate măsuri și acțiuni semnificative de ordin strategic și operațional pentru perfecționarea activității operaționale și manageriale.

În temeiul prevederilor Art. 26 (1) alineatele a, b, d și i, cu sprijinul Consiliului de Supraveghere, Directoratul a înaintat spre aprobare toate documentele necesare derulării celor două mecanisme, de garantare și contragarantare, în condițiile legilor aplicabile (convenții de garantare cu băncile, acte adiționale la convențiile de contragarantare, etc.).

Potrivit obligațiilor legale și statutare specifice în luna decembrie 2019, Directoratul Fondului Roman de Contragarantare a propus spre aprobare către CS Strategia de Investire a FRC pentru 2020, care introduce elemente referitoare la clasificarea băncilor în clase de risc pe baza indicatorilor agregați raportați conform EBA (European Bank Authority).

În ceea ce privește realizarea țintelor bugetare menționăm următoarele:

Veniturile din operațiuni cu clientela, reprezentate în cazul FRC de primele de contragarantare percepute fondurilor de garantare pentru contragaranțele acordate, au un grad de realizare de 18% în anul 2019 față de un grad de realizare de 93% în anul 2018. Gradul scăzut de realizare al veniturilor din activitatea de contragarantare și garantare a fost influențat de următorii factori: volumul diminuat al contragaranțelor acordate prin programul Start-UP Nation II și demararea acestuia începând cu luna iulie 2019.

În ceea ce privește veniturile din operațiuni financiare, reprezentate de dobânzile înregistrate pentru plasamentele FRC, acestea au avut un grad de realizare de 126% în 2019, rezultantă a unei bune gestiuni a cash managementului instituției și a identificării permanente a soluțiilor de investire având în vedere principiul optimizării randamentelor și minimizării riscurilor.

Veniturile financiare, reprezentate de dobânzile înregistrate pentru operațiunile cu titluri de stat au avut un grad de realizare de 100% în anul 2019.

Pentru buna administrare a patrimoniului instituției, Directoratul a asigurat un management eficient al cheltuielilor, valoarea totală a acestora la finele anului 2019 reprezentând 79% din valoarea bugetată, singura linie bugetară pe care au fost înregistrate depășiri ale valorilor bugetate, fiind cea a altor cheltuieli de exploatare, unde s-au previzionat alte cheltuieli de exploatare în sumă de 628 de mii de lei și s-au efectuat cheltuieli în sumă de 1317 mii lei.

Rezultatul brut operațional obținut în anul 2019 înregistrează valoarea de 6.446 mii lei, respectiv un nivel superior față de cel realizat în anul 2018 în valoare de 5.374 mii lei. Rezultatele realizate au fost influențate în cea mai mare parte de reducerea cheltuielilor cu bunuri, servicii și personal față de valorile bugetate. De remarcat faptul că valoarea rezultatului brut operațional din buget nu corespunde cu valoarea rezultatului brut operațional din contul de profit și pierdere. Conform

raportului auditorului, rezultatul brut operational obținut în anul 2019 înregistrează valoarea negativă de -10.804 mii lei, față de cel realizat în anul 2018 în valoare de 7.175 mii lei.

Această diferență este generată de faptul că reflectarea categoriilor de venituri în funcție de natura acestora (venituri din exploatare și venituri financiare), în bugetul pe anul 2019 și planurile bugetare pentru anul 2020 și 2021-2022 prezentate Ministerului Finanțelor Publice, nu respectă prevederile Ordinului Nr. 1802 din 29 decembrie 2014. Mai exact, în bugete, în veniturile din exploatare sunt incluse și venituri de natură financiară, precum dobânzile din depozite și conturi curente, venituri din operațiuni cu titluri și alte instrumente financiare.

Cu scopul protejării patrimoniului instituției, în instrumentarea deciziilor privind conduita la plata a cererilor de executare, Directoratul a menținut linia prudențială în ceea ce privește respectarea mandatului privind acordarea de contragarantii de către FNGCMM.

Directoratul a contribuit nemijlocit la elaborarea proiectului de buget al anului 2020 și a programului de activitate pentru anul 2020, care pun accentul pe:

- sustenabilitatea activității de contragarantare și consolidarea parteneriatelor cu garantorii, autoritățile publice centrale și băncile în vederea susținerii accesului la finanțarea sectorului IMM.
- Consolidarea activității de garantare prin accelerarea proceselor de analiza și acordare, atât în cadrul programului "Investește în tine" cât și în cadrul altor programe guvernamentale cu componenta de garantare în nume și cont stat;
- Dezvoltarea produselor informatice proprii aplicabile atât în activitatea de garantare cât și în cea de contragarantare;
- Maximizarea veniturilor financiare prin diversificarea portofoliului de instrumente de investire a resurselor FRC;
- Demararea procedurii de acceptare a FRC ca Partener de implementare al Comisiei Europene în cadrul Programului InvestEU;
- Asigurarea unei baze de resurse umane competente prin investiția permanentă în educație a personalului;
- Îmbunătățirea relațiilor și comunicării FRC;

1. Au fost făcute completări în structura Directoratului, atât prin individualizarea responsabilităților manageriale cât și prin numirea provizorie în Boardul FRC a unor membri provizorii ai Directoratului, asigurându-se astfel consolidarea procesului decizional, îmbunătățirea gradului de acoperire a responsabilităților manageriale, creșterea eficienței controlului ierarhic și asupra proceselor operaționale, o mai bună reprezentare a FRC în raport cu partenerii săi, dar și cu autoritățile și administrațiile publice.

2. În domeniul resurselor umane Directoratul a instrumentat decizii operative de mobilitate și acoperire a necesarului de personal specializat, contribuind astfel la asigurarea derulării activității de bază privind analiza și acordarea contragaranțiilor și garanțiilor precum și asigurarea funcțiilor suport.

3. Activitatea de comunicare a urmărit promovarea rolului și produsului instituției în contextul relansării mecanismului de contragarantare prin participare vizibilă a conducerii instituției la emisiuni, conferințe, mese rotunde și evenimente de comunicare directă cu partenerii de afaceri și antreprenoriatul IMM.

În conformitate cu prevederile art. 26 (1) punctul (j) al Actului Constitutiv, Directoratul a prezentat în anul 2019, în termen legal, toate rapoartele trimestriale de activitate care au fost evaluate de Consiliul de Supraveghere în ședințele acestuia.

- Concluzia Consiliului de Supraveghere privind activitatea Directoratului este că membrii Directoratului individual și ca entitate managerială, au îndeplinit în mare parte prevederile Programului de activitate și a celui de investiții pe anul 2019, existând și o serie de măsuri neimplementare, cu precădere în domeniul aplicării standardelor de control intern managerial și monitorizării rezultatelor în condițiile respectării normelor și principiilor guvernantei corporative.

Astfel, se impune ca în cursul anului 2020 să se ia măsuri pentru îmbunătățirea activității cu precădere în domeniul aplicării standardelor de control intern managerial (în principal- Standardul 2 și Standardul 8) și al monitorii rezultatelor.

**Consiliul de Supraveghere al
Fondului Român de Contragarantare**

Alin VĂLEANU – Președinte

Nicolae ISTUDOR – Membru

Florin – Victor DUMITRIU – Membru

Mihaela PARASCHIV – Membru

Cristian PETRESCU – Membru

Andrei BADIU – Membru

Nicolae MINEA- Membru